

MENS & FUNCTIE

De Leidse fytochemicus **Rob Verpoorte** heeft een eredoctoraat ontvangen van de universiteit van Uppsala (Zweden), voor zijn werk op het gebied van de plantencelbiotechnologie en metabolomics. Verpoorte werkt al jaren met de Zweden samen.

Jan van Breugel is de nieuwe chief technology officer (cto) van melkzuur- en lactaatkunststofproducent Purac. Hij volgt **Rop Zoetemeyer** op, die met pensioen is gegaan. Van Breugel werkt al 22 jaar bij Purac; voor zijn vorige functie als *innovation director chemical & pharma* wordt nog een opvolger gezocht.

Ton Berns heeft afscheid genomen als directeur wetenschapsbeleid en voorzitter van de raad van bestuur van NKI-AVL. **Rene Medema**, tot voor kort hoofd van het laboratorium experimentele oncologie van het UMC Utrecht, volgt hem op. Berns, vooral vermaard vanwege zijn onderzoek naar genetische oorzaken van kanker in zelfgemaakte muismodellen, blijft nog wel actief binnen het NKI als onderzoeker.

Jan Willem Erisman is de nieuwe directeur van het Louis Bolk Instituut in Driebergen, een onafhankelijke onderzoeks- en adviesorganisatie op het gebied van biologische en duurzame landbouw. Hij volgt daar interim **Bendert Gijzel** op. Erisman werkte 15 jaar bij ECN in Petten, waar hij opklom tot unitmanager biomassa, kolen en milieuonderzoek. Hij is tevens bijzonder hoogleraar integrale stikstofstudies aan de VU.

Saxion is de eerste hogeschool in Nederland met een officieel lectoraat *nanotechnology*. Als lector is **Gregor Luthe** aangesteld, een van origine Duitse chemicus die promoveerde aan de VU en zich daarna in de VS specialiseerde in de toxicologie van nanodeeltjes. Bij Saxion gaat hij zowel studenten begeleiden als onderzoek doen voor het bedrijfsleven. Een tweede lector met aandacht voor de fysische kant wordt binnenkort aangesteld.

De Zweed **Inge Thulin** wordt de nieuwe baas van 3M, als opvolger van **George Buckley** die met pensioen gaat. Thulin, van huis uit econoom, maar werkt al heel lang bij de Amerikaanse tape- en plakbriefjesfabrikant. Het is aan hem te danken dat de export van 3M-artikelen tegenwoordig 20 miljard dollar per jaar oplevert, tweederde van de bedrijfsomzet.

Per 1 april wordt **Louise Gunning** voorzitter van het gezamenlijke college van bestuur van de Universiteit en de Hogeschool van Amsterdam. Ze volgt **Karel van der Toorn** op, die in juli 2011 met bonje vertrok. Gunning is universiteitshoogleraar gezondheid en maatschappij aan de UvA. Eerder leidde ze het AMC.

GECONTROLEERDE RADICAALREACTIES

Met een vers in wacht gesleepte Vici-beurs van anderhalf miljoen euro hoopt Bas de Bruin chemische **katalysatoren** te maken die selectieve radicaalreacties van enzymen kunnen nabootsen.

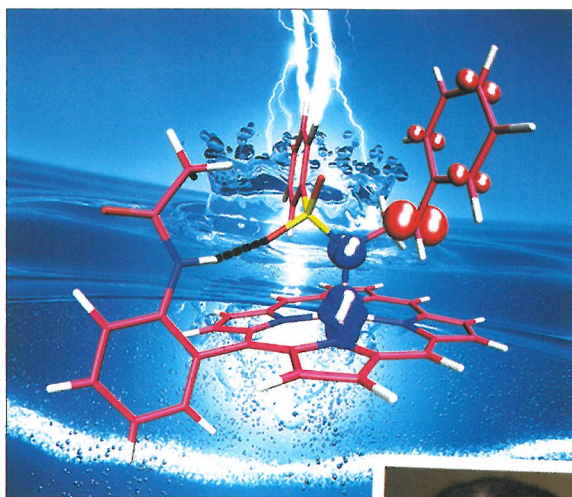
KEVIN KOSTERMAN

“Ik sprong echt een gat in de lucht”, zegt scheikundig onderzoeker katalyse Bas de Bruin van de Universiteit van Amsterdam. Op de laatste dag van januari deelde NWO weer beurzen uit. De Bruin was een van de gelukkigen. Na een Vidi-beurs en een ERC-grant heeft hij nu ook nog een Vici-beurs ter grootte van anderhalf miljoen euro ontvangen. Misschien heel logisch wanneer je veelbelovend onderzoek doet? Toch kwam de toekenning onverwacht voor Bas de Bruin. “Ik heb al veel beurzen binnengehaald, maar dit is toch even wat anders. Er is een forse concurrentie bij de aanvragen voor een Vici-beurs, vooral dit jaar. In december kreeg ik eindelijk het telefoontje dat ik de beurs had ontvangen.”

‘Eigenlijk kijken we af van de natuur’

Het afgelopen jaar speelde De Bruin met het idee om de beurs aan te vragen. “Ik was al bezig met dit onderzoek, maar wilde het heel graag een sterkere impuls geven. En daar heb ik meer mensen voor nodig. De Vici-beurs kan me hier perfect bij helpen.”

De universitair docent onderzoekt met de beurs of zeer selectieve katalytische radicaalreacties gestuurd kunnen worden met chemische katalysatoren. “De katalytische reacties van metallo-enzymen verlopen veelal via radicaalprocessen. Deze reacties verlopen, in tegenstelling tot wat je misschien zou verwachten voor radicaalprocessen, op een zeer gecontroleerde manier en zijn erg selectief. We gaan nu kijken of dit ook met chemische katalysatoren kan. Het gebruik van enzymen is tenslotte beperkt, omdat je daarbij meestal geen

andere substraten of oplosmiddelen kan gebruiken. Eigenlijk kijken we een aantal tools af van de natuur. We proberen vervolgens om de reacties op dezelfde manier te laten verlopen, alleen dan met chemische katalysatoren en heel andere substraten, en hopelijk net een stapje sneller.”

MEER MANKRACHT

Het fundamentele onderzoek is waarschijnlijk snel toepasbaar. “Wanneer het onderzoek goed gaat, kan het bijvoorbeeld al snel tot een spin-off leiden. Ik hoop sowieso ook dat er gedurende het onderzoek meer samenwerking met de industrie gaat komen. In het verleden werkten we ook samen met bedrijven zoals Sabc, DSM en Dow.” Vooral nog moet De Bruin echter nog beginnen met het onderzoek. “De beurs maakt het nu vooral mogelijk om meer mankracht in te zetten. Ik verwacht vijf aio's en een postdoc aan te kunnen nemen met dit geld. Het mooie is dat we nu al sollicitaties binnen krijgen en dat terwijl we pas binnenkort een vacature online gaan zetten.”

